

СВОБОДА СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАЛОМОВОГО ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ СОЮЗІВ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ РІК XXIX ЧИСЛО 71. ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ., СБЮТА, 29-го МАРТА, 1921. VOL. XXIX, No. 71. JERSEY CITY, N. J., SAT. DAY, MARCH 29, 1921. THREE CENT

Дебс удався самий з тюрми до Вашингтону.

СТАРІЯ СОЦІАЛІСТИЧНИЙ ТРУДНИК «УДАВСЯ В ЦИВІЛЬНОМУ ОДЯЗІ ДО МІНІСТРА СУДІВНИЦТВА В ВАШІНГТОНІ ПРЕДСТАВИТИ СВОЮ СПРАВУ.—САМІЙ ТЕЖ ВЕРНУВСЯ ДО ТЮРМИ.

ВАШІНГТОН, Д. К., 24. марта. — Евген В. Дебс, котрий був соціалістичним кандидатом на президента Злучених Держав минулого року і вібував 10-літню в'язницю в тюрмі в Атланті, Джорджія, за порушення закону про шпигунство, був сьогодні 21-ї години на конференції з міністром судівництва, Дагерті, представляючи свою справу в апеляцію до президента Гардіна, щоби проголосити ульавлення його з в'язниці.

Конференція відбулася в міністерстві судівництва в присутності заступника міністра Гас Д. Гаффа. Дебс прибув до Вашингтону в цивільному одязі, не у в'язничному одязі, і зовсім без нічної сторожі. Дозвіл видав генерал Гардін і міністер судівництва Дагерті начальником (вордованим) тюрми в Атланті, щоби позвонити йому удатись особисто до Вашингтону, на його слово, що він удається просто до Вашингтону і вернеться назад до тюрми по конференції. Кажуть, що такого випадку ще не було в історії федеральних в'язниць в Злучених Державах, але в'язень дістав привілля свободно вийти з тюрми і назад вернутись.

Дебс був своїм власним оборонцем на розправі і прийшов до Вашингтону яко свій власний оборонць. Виявилось, що вортен тюрми в Атланті був минулого тижня у Вашингтоні на конференції з міністром судівництва і той зроблено умову щоби поїздки Дебса до Вашингтону. Дебс прибув до Вашингтону сьогодні (в четвер) о 10. годині рано, а його конференція з міністром судівництва тривала від полудна до 3. години сполудня.

Дебс вийшов з міністерства судівництва о годині 3.30 по полудні, з тим, що має вернутись самий до тюрми. Міністер Дагерті сказав, що він не має сумніву, що Дебс вернеться до тюрми в п'ятницю в полудне.

Який буде висіад конференції, досі ще не вивялено. Міністер Дагерті пропозаєти звіт президенту Гардінові. У Вашингтоні, в кругах близьких до міністерства судівництва, кажуть, що президент Гардін дарує Дебсови його дальшу тюремну кару, але покищо ще нема певної вістки, бо міністер Дагерті заявляє, що він шойно тепер розглядає справу.

АМЕРИКАНСЬКИМ МІСІЯМ ЗАГРАНИЦЕЮ ЗАБОРОНЕНО ДЕРЖАТИ ЧУЖИНЦІВ.

ВАШІНГТОН, Д. К., 24. марта. — Голови всіх американських дипломатичних місій загранично одержали повломдення від державного департаменту, щоби набадали до 1. липня с. р. усунули всіх чужинців (не Американців) зі своїх офісів. Голови місій принайд були до своїх офісів не-американських горожан на перекладачів з різних мов на американськы, заявляючи, що вони працюють за дешеву платню, за яку американські горожане не згодились би робити. Одначе милого вони тепер такти мусять їх усунути, бо бюджет містять в сія справі засторуку, яка не дозволяє в американських дипломатичних місіях zatrudniti чужинців.

МІНІСТЕРСЬКИЙ КАБІНЕТ РОЗГЛЯДАЄ БОЛЬШЕВИЦЬКУ НОТУ.

ВАШІНГТОН, Д. К., 24. марта. — В урядових кругах розглядати пильно і студують ноту, яку большевики вислали до американського Конгресу і до правительств в справі так званого торговельного договору советської Росії з Америкою. Нічого рішучого в сія справі ще не постановлено американським правительством. Державний секретар Гюз студіює тепер старанно російське питання на підставі різних жерел і в сію п'ятницю міністерський кабінет має розглядати большевицьке предложение в присутності президента Гардіна.

На президента Гардіна зробило вражіння заключення торговельного договору Англією із советською Росією, а також є захопді зі сторони американських бізнесів, котрі хотіли-б навязати зносини з Росією, одначе всетакі має є надії, аби американське правительсто відступило від дотеперішньої урядової політики Вашингтону у відношенню до большевиків.

ПОМЕР КАТОЛИЦЬКИЙ АРХІЄПІСКОП ГІББОНС.

БОЛТИМОР, МД., 24. марта. — Сьогодні передполуднем помер тут у 87 році життя кардинал Гіббонс, архієпископ Болтимора, голова американської католицької ієрархії і другий Американськы, якого Рим визначив достоїнством кардинала. Помер у своїй резиденції біля болтиморської катедрі. Кардинал Гіббонс помер наслідком анисления старечого віку, проживши майже 87 літ. В середу полудня він поїав був в безпритомності і вже більше не відізнався притомності. Особливий лікар кардинала др. Чарльз О'Даневен оставав безупинно при вираччю, а коли вчора о годині 11.20 перед полуднем відступив на хвилюк від його постелі, повідомив домашніх, що кардинал помере вже лише короткотрий час.

О годині 11.33 завермоє серце кардинала Гіббонса і він перестав жити. Над смертню постелю покійного відправлено молитви.

В МЕКСИКУ ПРИГОТОВЛЯЮТЬ СОВЕТСЬКУ РЕВОЛЮЦІЮ

НА 1. МАЯ С. Р. — Американці, що прибули з Мексика до Вашингтону, повідомляють, що в Мексикку приготують загальний страйк і советську революцію на 1. мая с. р.

ФРАНЦІЯ НАГАДУЄ СОБІ НА ДОБІ ПІВТОРА СОТКИ ЛІТ СТАРІЙ.

Одна французська газета підняла недавно, що Злучені Держави ще не звернули Франції дову, який вони затягнули від французького короля Людовика XVI. підчас американської революції. Кілька літ тому сама справа винувала підчас засідання французького сенату. Один сенатор підняв ту справу і заявив в промові, що Франція своєю позичкою втрутає буть американське подвстання. Французький король позичив 800 мільонів франків. Який так суму дано на 3 процент, те він капітал з процентами вносив би уже 37 мільярдів франків (позичку зроблено в 1778 році). Сенатор, котрий підняв ту справу, заявив, що Америка сї суми не заплатила. Другий сенатор заявив, що Злучені Держави стоять на становищі, що позичка була звернена.

Очевидно, що сію справу лідирують в звязку з великим боргом, котрий винна Франція Злученим Державам з послідньої війни, а котрий Франція хотіла, щоби їй подарували.

АМЕРИКА ЗАВОДИТЬ УТРУДНЕННЯ ДЛЯ ІМІГРАНТІВ.

Американські консуляри власті повідомили французький уряд, що з днем 25. марта будуть заведені різні утруднення імїграції до Злучених Держав. Всі імїгранти, котрі приїжджають до Америки з балтійських держав або зі східного побережя Балкану або з Близького або Далекого Сходу, будуть мусити переходити перед відбуттям через 12-денну карантану.

З Шербурга, порту у Франції, доносить, що корабельні лінії Кунард і Гвайт Стар постановили устави в порті шінтальний корабель, щоби очищувати з наскіток та бруду всіх пасажирів, що вибираються до Злучених Держав. Серво вимагають нові імїграційні постанови. Шінтальний корабель будуть уживати так довог, аж корабельні лінії не устать бараків для пасажирів.

ВЕЛИКІ НІМЕЦЬКІ ПРІДПРИЄМЦІ ЗАЙМАЮТЬ ВИЗВАЮЧЕ СТАНОВИЩЕ.

Дня 23. марта відбулись в Діссельдорфі збори представителів всіх підприємств в нідерландських провінціях та Вестфалії (в західній частині Німеччини), на котрих були провідники залізничного та вугельного промислу, що уважаються за одних з найбогачіших в світі. Збори ухвалили резолюцію, в котрій п'ятують заяву лондонської конференції, що Німеччина винувала за вибух війни; визнають німецьке правительсто противників усіми силами економічним домаганням альянції; визнають всіх бізнесменів злучитись проти альянції і показати альянтям, що альянті нікого не можуть вимоти на обрєданий Німеччини.

АВСТРАЛІЙСЬКЕ МЯСО ДЕМІВІС.

До Лондону доносить, що заморожене мясо австралійське подешевіло значно, бо австралійські різнити хочуть конкурувати на лондонським ринку з американськими різнитими виробами.

ШВЕДСЬКІ БАНКІРИ БОЛІТЬ ВЕЛИКІ ЗИСКИ НА РОЗПРАВЕ ЗІ СТОКГОЛМУ.

Зі Стокгольму, столиці Швеції, доносить, що там прийшли великі посліди висланого большевиками золота. Велику частину сего золота закупили шведські банкіри, поробишив на ньому величезні зиски. Большевики думають, що вони будуть мотти післати золото також до Америки, так як американський уряд розпорядив, що той, хто спроваджує золото зпоза границі, уже не потребує виказуватись, відаки воно походить. Перша посліда большевицького золота до Америки уже вишла на кораблі Карльсгольм. Має вона мати коло 9 тон ваги. З достовірних жерел подають, що увесь большевицький запас золота вносить всего 175 мільонів золотих рублів. Яка се мізерна сума, відносно хобчи з порівнянтя з одною ратою відшкодовання, котру має заплатити Німеччина сімми ліями, о котра вносить один мільярд золотих німецьких марок.

НІМЕЦЬКА ПОБІДИЛА ЧЕРВТО МІЛІОНА ГОЛОСІВ.

Докладні донесення про висіад голосованя над приналежністю Горішнього Шлеску показують, що за приналежністю до Німеччини заявилося понад чверть мільона голосів більше як за приналежністю до Польщі.

Цяй Горішній Шлеск був поділений на 17 округів голозованя. З них 14 завийлося за Німеччиною, а лише з 3 побідились Польщі. З тих трох округів один лежить в самій середині Горішнього Шлеску, другий лежить на південній границі Шлеску і на самій границі Польщі, а третій лежить на північ від вугельного округу, за котрий передовсім Польща в Німеччина боється.

З Берліна обьяснюють, що за Польщею завийлося всего 717,406 голосів, за Німеччиною 476,406 голосів.

ІТАЛІЙСЬКІ РОБІТНИКИ ВІВРОНИ АНАРХІСТІВ.

По Італії рознеслася чутка, що анархистичний провідник Енріко Малаяста, котрий нахотиться в тюрмі ще від жити, є дуже слабкий і що дальша тюрма грозить йому утратою життя. На сію вістку по різних закутках Італії дальше чуті різні прокести: в Турині робітники пробували зсержати рух трамвайів, і підчас розриву кинули три бомби. В Генуї застрійкувало кілька фабрич. В Мілано кілька анархистів, що відслідкують кару в'язниці, вийшли на голодовку страйк.

Непокої на горішнім Шлеску.

АЛЯНТСЬКА КОМІСІЯ ОГЛОШУЄ ВІСКОВІЯ СТАН. БЕРЛІН, 24. марта. — Мексикалянтська комісія в Опелан проголосила невпокоєний стан в Байтєт, місті і околиці, в Катувіцях, місті і околиці, і в Плес. Сім розпорядженням забороняється жорне більше як чотирох осіб; всі збори кромі релігійних; ходженне по більше осіб як по дві, поза осьмою годинною вечером та перед четвертою годинною рано. Всі торговельні домн мають бути отворені лише між 9 та 12 годинною рано та 2 а 5 годинною по полудні. Приватні вістки з різних закуток Горішнього Шлеска доносять про страше поширене непокої та заворушє, заворошє нахотівсь по всіх отограничних місцевостях. Мисловці нахотівсь в руках польських війн. В місті Карлсгольма, котра мала бути зложена з Польщі, убиває шістьох альянських стрільців альянських, котрі належали до альянської армії.

Комуністичні розрухи по Німеччині.

БОЛЬШЕВИЦЬКЕ ПОВСТАННЯ ОСЛАБІЄ В ЗАРОДКУ.

ГАМБУРГ, 24. марта. — Підчас вчерашних розрухів в сім місті горіло підчас битви з поліцією коло тридцять осіб. Число ранених вносить покищо 28. Місцькі поліції удалися зломити розрухи та охоронити три великі корабельні верстації. О годині третій пополудня сьогодні 100 робітників, котрі заняли буди шпирів, ще дали були в середині, але поліція безпечности вже стояла на кождім входу, не випускаючи нікого зі середини. До стрілянини прийшло тоді, як топа напала на поліцію безпечности і хотіла заняти корабельні верстації. Тоді поліція приказала товпі розійтись, а коли її не послухано, вона почала стріляти та кидати бомби на толпу. Розрухи в корабельних верстаках не мали найменшого впливу на місто, де торговельне та промислове життя їде, як звичайно. Комуністичну газету «Фольксгайтунг» зашлюво.

АЙСЛЕНБ В РУКАХ КОМУНІСТІВ.

ГАМБУРГ, 24. марта. — Одинокі місцевість, де комуністи ще досі мають успіх, се місто Айслєбен, що лежить в Пруссії, недалеко від міста Липска. В полудні комуністи ще були панами міста. Вони горьчовко приготувалися до оборони перед нахотілими силами поліції безпечности, котрі мають наспіти довером. Цяє місто просто відворане від решти світа, бо велика міста зрівно шини залізничних доріг. Мовляв: рабує складени в Айслєбен, Мисніфлді і других доокочлиних містках.

НЕВДАЛІ ЗУСИЛЛЯ КОМУНІСТІВ В ОКОЛИЦІ ГАМБУРГА.

ГАМБУРГ, 24. марта. — Комуністи пробували відбутти вчє на Гайлєнггайстфелд (поле св. Духа) в Атлані, портовій частині Гамбурга, але поліція оточила цілу частину міста колючим дротом, уставив машинний криєс на всіх стратегічних точках і не допустила до вчє. Товпа, котра збиралася на вчє, обкидала поліційні вози камінням.

СТОЛИЦЯ НІМЕЦЬКИ НЕ СЛУХАЄ КОМУНІСТІВ.

БЕРЛІН, 24. марта. — Радикальні елементи міста Берліна пробували викликати страйк в кількох великих фабриках міста. Однак робітники всоли відносяться до них неприхильно, а поліція безпечности не мала великої труднощі розлітати недовільні забранна.

НІМЕЦЬКИЙ УРЯД НЕ ЗАГОДИТЬ ВОСННОГО СТАНУ.

Німецьке правительсто думало з початку оголосити воєнний стан. Однак воно скоро побачило, що німецькі робітничтво не відносять симпатично до шілого руху. Межи ним виконавчий комітет федералії Німецьких Робітничих Юній видав резолюцію, в котрій п'ятують зусилля комуністичні викликати загальний страйк та остерегає членів робітничих юній не оглядатись на комуністичних провідників. Супроти такого становища робітничих юній правительсто виділо лише ріжні зарядження щодо законання спокою, а воєнного стану не заволило. Зарядження правительств відносять передовсім до стереження залізничних торів та стереження публичних інституцій.

ВИНУТЬ МОСКВУ ЗА КОМУНІСТИЧНИ РОЗРУХИ.

Не мене толерантно відносять правительсто до комуністичних газет. Хоч комуністичні органи «Ді Робега» (Червоий Прапор) в кождім числі накликає до збройного повстання, правительсто не замилує газети. Всі комуністичні преса пильності, що загальний страйк проголосено на приказ Москви, а декотрі газети отворто винують московського представителя в Берліні Коза та його штаб.

Знов боротьба польсько-литовська.

ПОЛЯКИ ЗНОВ ПОЧИНАЮТЬ ВІЙНУ ПРОТИ ЛИТВИ.

ЛОНДОН, 24. марта. — Як доносить з Копагага, межи литовськими військами а польськими «неправильними» військами генерала Желіговського прийшло зно до боротьби. Польські «неправильні» війська генерала Желіговського переїхали через границю біля міста Віляни в суботу і заатакували місто Шпрінгата, котре лежить в нейтральній позозі, означеній альянтями. Литовці вислали військову делегацію, щоби розсиділа справу, а Поляки пильняли комісію і рестрійдали. В неділю польські війська почали артилерійний огонь на литовські позиції коло Друскенки і ривали кількох литовських жителів.

НІМЕЦЬКА ПРИГОТОВЛЯЄТЬСЯ ДО МИРА З АМЕРИКОЮ.

ГАГА (Гольяндія), 24. марта. — Німецьке правительсто установило спеціальну комісію, котра має довести до миру з Америкою. На чолі сїєї комісії поставлено графа фон Раїсца, котрий був головою посольства в Гаїт.

